CRNA GORA
ZAVOD ZA STATISTIKU
S A O P Š T E Nj E
Broj: 115
Podgorica, 26. jun 2017. godine

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore januar-maj 2017. godine

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena *Crne Gore za period januar-maj 2017. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 987,4 miliona eura, što ukazuje na rast od 10,4 % u odnosu na isti period prethodne godine.*

Izvoz robe *imao je vrijednost od 141,3 miliona eura, a* ***uvoz*** *846 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 22,7%, a uvoz veći za 8,6%.*

Pokrivenost uvoza izvozom *iznosila je 16,7% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine (14,8%).*

U strukturi izvoza *prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni* ***sirove materije sem goriva*** *(sektor 2), u iznosu od 43 miliona eura (koji čine: mineralne rude i otpaci metala – 31,3 mil. eura i pluta i drvo – 8,6 mil. eura).*

U strukturi uvoza *prema SMTK-u najviše su zastupljeni* ***mašine i transportni uređaji (sektor 7)*** *u iznosu od 202,4 miliona eura (koji čine: električne mašine, aparati i uređaji – 37,1 mil. eura i industrijske mašine za opštu upotrebu - 37,4 mil. eura).*

Najveći spoljnotgovinski partneri u izvozu bili su*: Srbija (25 mil. eura), Bosna i Hercegovina (18,4 mil. eura) i Hong Kong (16 mil. eura).*

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su*: Srbija (181,5 mil. eura), Kina (77,1 mil. eura) i Njemačka (73,6 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.*

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

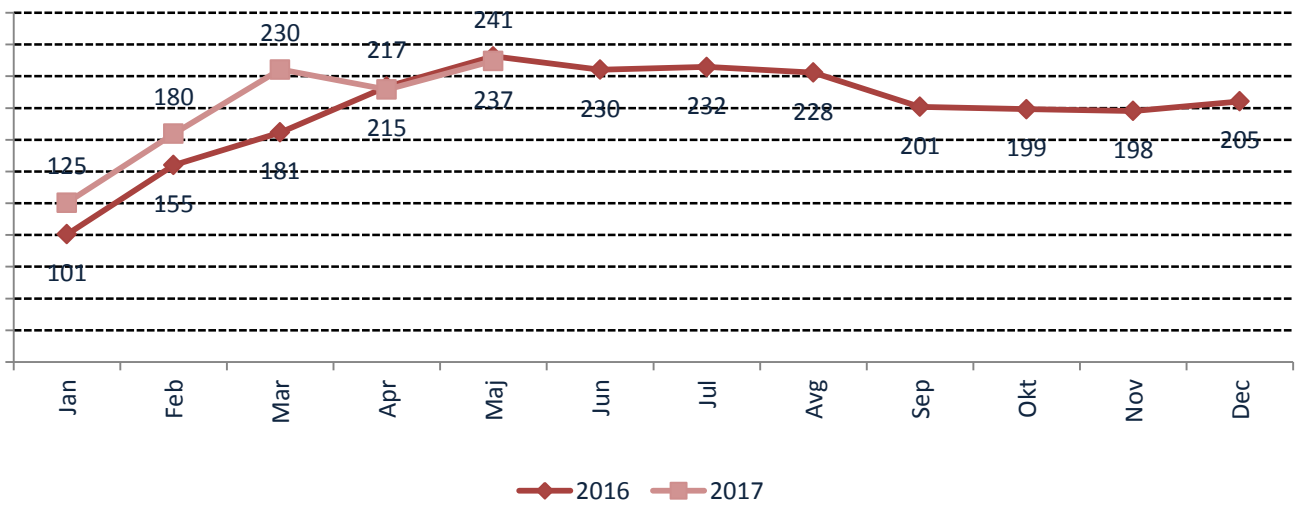

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2016			
Januar	84 562	16 090	-68 472
Februar	132 472	22 592	-109 880
Mart	160 672	20 080	-140 592
April	187 847	29 014	-158 833
Maj	213 260	27 451	-185 809
Jun	199 639	30 549	-169 089
Jul	204 883	27 444	-177 439
Avgust	198 549	29 372	-169 176
Septembar	172 092	28 928	-143 164
Oktobar	169 265	29 814	-139 450
Novembar	165 274	32 405	-132 869
Decembar	173 174	32 107	-141 068
2017			
Januar	101 252	24 237	-77 016
Februar	153 671	26 111	-127 560
Mart	198 901	31 441	-167 460
April	183 872	30 776	-153 096
Maj	208 340	28 762	-179 577

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Maj 2016		Jan-Maj 2017		Jan-Maj 2016		Jan-Maj 2017		Jan-Maj 2016	Jan-Maj 2017
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
S V I J E T	100,0	115 226	100,0	141 326	100,0	778 813	100,0	846 036	-663 586	-704 710
Evropa	90,0	103 752	84,5	119 430	82,6	643 025	84,3	713 263	-539 273	-593 833
EU	44,8	51 613	35,3	49 911	48,8	380 100	48,3	408 279	-328 488	-358 368
CEFTA[1]	40,4	46 608	39,8	56 258	28,8	224 048	31,0	261 976	-177 440	-205 718
Afrika	1,0	1 147	0,8	1 113	0,3	2 400	0,3	2 898	-1 253	-1 784
Azija	8,5	9 758	14,2	20 131	14,3	111 700	13,5	114 484	-101 943	-94 353
Amerika	0,5	553	0,4	624	2,8	21 509	1,8	15 164	-20 956	-14 540
Okeanija	0	16	0	27	0	178	0	227	-161	-200
SAD	0,3	383	0,3	445	1,4	11 002	0,7	5 822	-10 619	-5 377
Kina	3,8	4 345	1,6	2 233	10,3	79 867	9,1	77 093	-75 522	-74 860
Rusija	0,5	547	0,4	586	0,2	1 674	0,3	2 255	-1 127	-1 669
Švajcarska	1,0	1 133	1,6	2 293	0,5	3 923	1,0	8 458	-2 790	-6 165
Japan	1,2	1 398	0,4	574	0,9	6 668	1,0	8 074	-5 269	-7 500
Turska	2,5	2 847	6,2	8 758	4,0	31 495	3,2	26 777	-28 648	-18 020
Brazil	_	_	_	_	0,6	4 782	0,5	3 887	-4 782	-3 887

[1] Albanija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS		
	%	u hilj. EUR			%	u hilj. EUR			u hilj. EUR		
		2016	2016 Jan-Maj	2017 Jan-Maj		2016	2016 Jan-Maj	2017 Jan-Maj	2016	2016 Jan- Maj	2017 Jan- Maj
S V I J E T	**100,0**	**325 846**	**115 226**	**141 326**	**100,0**	**2 061 688**	**778 813**	**846 036**	**-1 733 397**	**-663 586**	**-704 710**
Evropska unija	**37,6**	**122 376**	**51 613**	**49 911**	**48,1**	**992 567**	**380 100**	**408 279**	**-869 714**	**-328 488**	**-358 368**
Austrija	2,2	7 041	875	448	1,8	37 965	12 930	13 511	-30 919	-12 055	-13 063
Belgija	0,1	453	266	343	0,6	12 261	4 319	5 592	-11 824	-4 052	-5 249
Bugarska	0,2	556	233	1 167	0,6	13 228	4 871	4 322	-12 672	-4 637	-3 155
Češka	1,9	6 031	1 035	3 413	1,3	26 037	12 575	13 504	-20 003	-11 541	-10 091
Danska	0,2	686	590	494	0,2	4 295	1 970	2 608	-3 609	-1 380	-2 114
Estonija	_	_	_	41	0	494	119	96	-488	-119	-56
Finska	0	67	_	2	0,3	5 521	1 888	967	-5 454	-1 888	-965
Francuska	1,1	3 715	1 385	1 576	2,0	41 706	16 126	19 561	-37 958	-14 741	-17 985
Grčka	0,2	681	15	49	5,3	109 474	35 681	50 454	-108 794	-35 666	-50 405
Holandija	0,3	1 002	133	465	1,6	32 617	13 206	14 246	-31 614	-13 073	-13 781
Irska	_	_	_	_	0,1	2 704	591	7 623	-2 704	-591	-7 623
Italija	5,3	17 393	8 984	5 645	7,4	153 041	60 766	62 272	-135 556	-51 782	-56 628
Kipar	0,1	205	8	177	0,1	1 930	1 770	529	-1 725	-1 762	-352
Letonija	0	7	2	41	0	283	133	348	-275	-132	-307
Litvanija	0	6	6	0	0,6	11 577	234	379	-11 571	-228	-379
Luksemburg	0,1	194	97	53	0,1	1 547	530	741	-1 353	-433	-688
Mađarska	10,7	34 928	19 805	14 126	0,9	19 369	7 043	8 167	15 626	12 762	5 959
Malta	0,2	652	274	363	0	72	40	2	581	235	361
Njemačka	4,0	13 134	6 222	4 065	10,5	217 243	91 512	73 561	-203 897	-85 290	-69 496
Poljska	3,5	11 443	3 839	6 094	1,5	31 111	10 495	13 981	-19 668	-6 655	-7 887
Portugal	0	12	8	1	0,1	2 851	801	1 426	-2 839	-793	-1 425
Hrvatska	0,7	2 250	1 034	691	5,4	110 813	40 069	45 632	-108 542	-39 035	-44 941
Rumunija	0,1	359	65	366	1,2	25 211	9 550	11 501	-24 846	-9 485	-11 135
Slovačka	0,1	444	186	18	0,3	6 720	2 276	2 535	-6 248	-2 090	-2 517
Slovenija	4,6	15 103	4 375	6 979	2,3	46 393	18 626	21 139	-31 283	-14 252	-14 159
Španija	0,1	256	51	126	2,1	43 976	17 173	17 829	-43 722	-17 122	-17 704
Švedska	0,8	2 540	921	1 333	0,9	17 784	9 186	7 973	-15 244	-8 265	-6 640
Ujedinjeno Kraljevstvo	1,0	3 216	1 203	1 838	0,8	16 345	5 624	7 779	-13 111	-4 420	-5 941
CEFTA	**45,1**	**146 800**	**46 608**	**56 258**	**30,4**	**627 546**	**224 048**	**261 976**	**-480 650**	**-177 440**	**-205 718**
Albanija	4,4	14 388	4 348	4 231	1,4	28 542	10 761	14 464	-14 131	-6 413	-10 233
Bosna i Hercegovina	8,2	26 636	6 109	18 395	5,4	111 630	40 367	54 262	-85 038	-34 258	-35 867
Moldavija	0	37	37	0	0	169	45	115	-132	-8	-115
Makedonija	1,4	4 526	1 468	1 527	1,3	26 521	8 730	10 274	-21 995	-7 261	-8 747
Srbija	25,2	82 035	28 912	24 986	22,2	457 276	163 148	181 481	-375 125	-134 237	-156 495
Kosovo	5,9	19 179	5 734	7 119	0,2	3 408	998	1 379	15 771	4 736	5 739
Ostale zemlje (izvan EU i CEFTA)	**17,4**	**56 670**	**17 005**	**35 158**	**21,4**	**441 574**	**174 664**	**175 781**	**-383 033**	**-157 659**	**-140 624**

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2016	Indeks 2016/2015	Jan-Maj 2016	Jan-Maj 2017	Indeks Jan-Maj 17/Jan-Maj 16
	u hilj. EUR		u hilj. EUR		
0-9 UKUPNO	**325 846**	**102,7**	**115 226**	**141 326**	**122,7**
0 Hrana i žive životinje	**27 337**	**103,6**	**6 954**	**8 848**	**127,2**
00 Žive životinje	41	121,9	23	33	145,0
01 Meso i prerada mesa	10 218	105,7	3 336	3 580	107,3
02 Mliječni proizvodi i jaja	347	94,3	83	34	41,1
03 Ribe i prerađevine od ribe	100	300,0[1]	4	62	300,0[1]
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	6 871	135,8	2 353	2 810	119,4
05 Povrće i voće	7 159	104,3	388	1 093	281,7
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	30	59,8	3	49	300,0[1]
07 Kafa, čaj, kakao i začini	1 784	46,4	612	964	157,4
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	275	140,4	93	143	154,8
09 Razni proizvodi za ishranu	512	175,0	59	78	133,1
1 Piće i duvan	**22 506**	**83,8**	**6 046**	**4 974**	**82,3**
11 Pića	20 314	95,6	5 003	4 974	99,4
12 Duvan i proizvodi od duvana	2 192	39,3	1 043	_	_
2 Sirove materije, sem goriva	**71 968**	**113,2**	**20 312**	**43 034**	**211,9**
21 Kože sirove i krzna nečinjena	2 921	87,4	1 017	1 409	138,6
22 Uljano sjeme i plodovi	15	300,0[1]	10	_	_
23 Sirovi kaučuk	_	_	_	_	_
24 Pluta i drvo	27 616	95,6	8 792	8 573	97,5
25 Celuloza i otpaci od hartije	1 148	114,3	443	485	109,5
26 Tekstilana vlakna i otpaci	44	80,1	23	6	27,2
27 Sirova đubriva i minerali	2 267	85,3	1 132	1 045	92,4
28 Mineralne rude i otpaci metala	37 276	135,9	8 560	31 332	300,0[1]
29 Životinjske i biljne sirove materije	681	300,0[1]	336	184	54,7
3 Mineralna goriva i maziva	**51 648**	**109,9**	**16 782**	**21 528**	**128,3**
32 Kameni ugalj, koks i briketi	2 061	97,8	559	1 621	290,1
33 Nafta i naftni derivati	12 656	83,2	1 852	2 594	140,1
34 Gas, prirodni i industrijski	_	_	_	1	_
35 Električna enegrija	36 931	124,4	14 372	17 313	120,5
4 Životinjska i biljna ulja i masti	**580**	**94,6**	**136**	**146**	**107,7**
41 Životinjska ulja i masti	401	98,7	114	97	85,9
42 Čvrste biljne masti i ulja	160	88,5	13	32	239,6
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	18	72,8	9	17	186,6
5 Hemijski proizvodi	**17 588**	**136,5**	**6 930**	**5 606**	**80,9**
51 Organski hemijski proizvodi	43	218,8	3	11	300,0[1]
52 Neorganski hemijski proizvodi	237	270,1	70	195	280,1
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	115	78,4	52	35	66,6
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	9 927	149,8	3 638	3 691	101,5
55 Eterična ulja, parfemski i toiletni preparati	2 707	102,4	1 248	873	70,0
56 Đubriva (osim sirovih)	104	300,0[1]	25	_	_
57 Plastične materije u primarnim oblicima	187	128,5	53	102	193,9
58 Plastične mase u ostalim oblicima	490	134,3	169	180	106,4
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	3 778	133,8	1 673	519	31,0

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2016	Indeks 2016/2015	Jan-Maj 2016	Jan-Maj 2017	Indeks Jan-Maj 17/Jan-Maj 16
	u hilj. EUR		u hilj. EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	**86 569**	**89,7**	**41 005**	**40 778**	**99,4**
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	198	72,7	98	105	107,6
62 Proizvodi od kaučuka	51	55,4	12	17	142,9
63 Proizvodi od plute i drveta	1 333	118,0	536	538	100,2
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	1 325	94,2	631	644	102,0
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	311	192,0	211	57	26,9
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	2 188	220,8	686	1 260	183,7
67 Gvozđe i čelik	14 306	68,0	7 850	6 525	83,1
68 Obojeni metali	62 965	90,7	29 866	29 247	97,9
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	3 892	195,9	1 115	2 386	214,0
7 Mašine i transportni uređaji	**31 135**	**105,0**	**11 957**	**11 811**	**98,8**
71 Pogonske mašine i uređaji	236	91,5	32	103	300,0[1]
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	1 663	120,8	826	578	70,0
73 Mašine za obradu metala	158	23,0	53	209	300,0[1]
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	12 207	94,5	4 902	5 242	106,9
75 Kancelarijske mašine i za AOP	581	86,3	183	254	138,3
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	1 815	168,3	514	481	93,5
77 Električne mašine, aparati i uređaji	4 905	142,3	2 274	1 518	66,7
78 Drumska vozila	7 684	204,5	2 814	1 683	59,8
79 Ostala transportna sredstva i opreme	1 887	34,6	357	1 743	300,0[1]
8 Razni gotovi proizvodi	**11 565**	**84,0**	**5 104**	**4 601**	**90,2**
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	269	210,0	99	165	167,5
82 Namještaj i djelovi	1 005	100,1	328	307	93,6
83 Predmeti za putovanja	150	300,0[1]	65	17	26,9
84 Odjeća	1 003	104,9	445	435	97,9
85 Obuća	538	127,5	305	195	64,0
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	245	47,0	64	193	298,9
88 Fotoaparati, časovnici	30	17,5	9	33	300,0[1]
89 Razni gotovi proizvodi	8 324	79,0	3 789	3 255	85,9
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	**4 950**	–	–	–	–

[1] Obračunati indeks veći je od 300,0.

Tabela 5. Uvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2016	Indeks 2016/2015	Jan-Maj 2016	Jan-Maj 2017	Indeks Jan-Maj 17/Jan-Maj 16
	u hilj. EUR		u hilj. EUR		
0-9 UKUPNO	**2 061 688**	**112,0**	**778 813**	**846 036**	**108,6**
0 Hrana i žive životinje	**397 228**	**104,5**	**137 569**	**145 617**	**105,9**
00 Žive životinje	19 812	84,4	8 915	8 642	96,9
01 Meso i prerada mesa	94 662	106,6	30 048	34 943	116,3
02 Mliječni proizvodi i jaja	49 535	103,2	16 546	17 683	106,9
03 Ribe i prerađevine od ribe	16 178	118,0	4 681	5 133	109,6
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	55 203	96,5	19 233	18 738	97,4
05 Povrće i voće	63 699	115,6	23 946	23 652	98,8
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	11 207	110,8	3 328	4 217	126,7
07 Kafa, čaj, kakao i začini	34 349	108,3	11 848	12 624	106,6
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	16 592	92,5	6 517	6 244	95,8
09 Razni proizvodi za ishranu	35 991	105,9	12 507	13 742	109,9
1 Piće i duvan	**70 777**	**106,1**	**21 504**	**24 222**	**112,6**
11 Pića	58 176	106,4	17 258	18 941	109,8
12 Duvan i proizvodi od duvana	12 602	104,8	4 246	5 282	124,4
2 Sirove materije, sem goriva	**37 261**	**82,9**	**14 700**	**17 279**	**117,5**
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	_	_	1	_
22 Uljano sjeme i plodovi	1 445	181,2	479	582	121,5
23 Sirovi kaučuk	126	113,9	45	17	38,7
24 Pluta i drvo	5 228	105,2	2 183	2 048	93,8
25 Celuloza i otpaci od hartije	6	39,0	1	6	300,0[1]
26 Tekstilana vlakna i otpaci	559	53,3	139	84	60,8
27 Sirova đubriva i minerali	3 412	123,6	1 045	1 055	101,0
28 Mineralne rude i otpaci metala	20 161	70,0	7 979	9 488	118,9
29 Životinjske i biljne sirove materije	6 323	98,5	2 830	3 998	141,3
3 Mineralna goriva i maziva	**187 539**	**94,2**	**63 418**	**97 155**	**153,2**
32 Kameni ugalj, koks i briketi	692	83,4	378	346	91,6
33 Nafta i naftni derivati	133 888	90,3	41 369	60 797	147,0
34 Gas, prirodni i industrijski	8 156	85,4	3 007	3 674	122,2
35 Električna enegrija	44 804	110,6	18 663	32 338	173,3
4 Životinjska i biljna ulja i masti	**13 937**	**102,7**	**4 780**	**4 598**	**96,2**
41 Životinjska ulja i masti	510	89,2	141	244	173,2
42 Čvrste biljne masti i ulja	13 227	103,6	4 580	4 290	93,7
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	200	86,4	59	64	108,2
5 Hemijski proizvodi	**203 403**	**104,7**	**76 387**	**88 385**	**115,7**
51 Organski hemijski proizvodi	2 325	105,3	901	1 032	114,6
52 Neorganski hemijski proizvodi	3 505	91,1	1 248	1 273	102,0
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	22 623	106,5	8 237	10 456	126,9
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	65 838	98,1	25 110	29 102	115,9
55 Eterična ulja, parfemski i toiletni preparati	50 686	107,4	18 040	18 360	101,8
56 Đubriva (osim sirovih)	3 891	120,3	2 273	1 523	67,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	3 362	109,3	1 340	1 509	112,6
58 Plastične mase u ostalim oblicima	27 308	108,1	10 042	12 167	121,2
59 Hemijske materije i proizvodinigdje nepomenuti	23 864	112,8	9 196	12 963	141,0

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2016	Indeks 2016/2015	Jan-Maj 2016	Jan-Maj 2017	Indeks Jan-Maj 17/Jan-Maj 16
	u hilj. EUR		u hilj. EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	**341 790**	**121,2**	**134 275**	**151 025**	**112,5**
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	242	75,7	79	85	107,9
62 Proizvodi od kaučuka	17 760	110,9	6 184	7 581	122,6
63 Proizvodi od plute i drveta	20 244	115,1	7 816	10 384	132,9
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	32 438	105,2	12 000	12 017	100,1
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	18 602	120,5	7 169	8 059	112,4
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	84 689	109,0	31 752	41 965	132,2
67 Gvozđe i čelik	48 907	118,5	19 140	23 146	120,9
68 Obojeni metali	15 145	102,8	6 220	6 969	112,0
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	103 761	152,3	43 915	40 818	92,9
7 Mašine i transportni uređaji	**527 754**	**129,3**	**214 573**	**202 365**	**94,3**
71 Pogonske mašine i uređaji	44 473	300,0	39 555	3 252	8,2
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	41 269	111,8	17 618	16 412	93,2
73 Mašine za obradu metala	2 680	114,3	735	1 583	215,6
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	65 034	103,2	25 711	37 360	145,3
75 Kancelarijske mašine i za AOP	24 815	105,3	9 524	8 047	84,5
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	66 757	105,6	26 131	31 449	120,4
77 Električne mašine, aparati i uređaji	129 904	149,4	41 061	37 075	90,3
78 Drumska vozila	134 668	116,5	53 118	64 530	121,5
79 Ostala transportna sredstva i opreme	18 155	300,0	1 120	2 657	237,2
8 Razni gotovi proizvodi	**279 239**	**110,6**	**111 549**	**115 389**	**103,4**
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	15 923	90,9	6 615	7 664	115,9
82 Namještaj i djelovi	50 679	110,8	18 470	21 687	117,4
83 Predmeti za putovanja	7 436	112,0	2 941	3 011	102,4
84 Odjeća	69 164	119,3	26 746	28 062	104,9
85 Obuća	36 428	110,6	16 310	17 179	105,3
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	18 681	95,8	8 993	6 310	70,2
88 Fotoaparati, časovnici	5 059	99,6	1 766	2 227	126,1
89 Razni gotovi proizvodi	75 869	113,0	29 708	29 249	98,5
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	**2 759**	**300,0**	**57**	**0**	**0,8**

[1] Obračunati indeks veći je od 300,0.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima za istrživanja tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

a) Izvoz
b) Pasivno oplemenjivanje
c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

a) Uvoz za slobodni promet
b) Aktivno oplemenjivanje
c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

mr Stefan ALEKSIĆ

Tel. +382-20-223 435

e-mail: contact@monstat.org